Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/2142

29.9.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2026/2142

(2026. gada 25. septembris),

ar ko Itālijai atļauj piešķirt atļauju sulfurilfluorīdu saturošam biocīdam kultūras mantojuma aizsardzības vajadzībām

(izziņots ar dokumenta numuru C(2026) 6676)

(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu ([1]) un jo īpaši tās 55. panta 3. punktu,

apspriedusies ar Biocīdu pastāvīgo komiteju,

tā kā:

(1) Sulfurilfluorīds bija iekļauts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/8/EK ([2]) I pielikumā kā 8. un 18. produkta veida biocīdos lietojama aktīvā viela. Tāpēc uz Regulas (ES) Nr. 528/2012 86. panta pamata sulfurilfluorīds tika uzskatīts par apstiprinātu lietošanai 8. un 18. produkta veida biocīdos līdz 2018. gada 31. decembrim.

(2) 2017. gada 28. jūnijā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 13. panta 1. punktu tika iesniegti pieteikumi, kuros lūgts atjaunot sulfurilfluorīda apstiprinājumu lietošanai 8. un 18. produkta veida biocīdos.

(3) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/2402 ([3]) sniedza informāciju, ka nav iespējams noteikt, vai sulfurilfluorīds atbilst Regulas (ES) Nr. 528/2012 5. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā minētajiem kritērijiem un vai joprojām ir izpildīti Regulas (ES) Nr. 528/2012 4. panta 1. punkta nosacījumi. Tāpēc sulfurilfluorīda apstiprinājums lietošanai 8. un 18. produkta veida biocīdos netika atjaunots.

(4) 2026. gada 16. aprīlī Itālija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 55. panta 3. punktu Komisijai iesniedza pieteikumu, kurā lūdza atkāpi no minētās regulas 19. panta 1. punkta a) apakšpunkta un atļauju biocīdu "Vikane" lietot kultūras mantojuma aizsardzībai, konkrētāk, lai aizsargātu tādus lielizmēra nepārvietojamus kultūras mantojuma objektus ar koka daļām kā baznīcas, vējdzirnavas un citas vēsturiskas ēkas.

(5) "Vikane" ir Regulas (ES) Nr. 528/2012 V pielikumā definētā 8. produkta veida biocīds (koksnes konservanti), kas kā aktīvo vielu satur sulfurilfluorīdu, un ir paredzēts, ka to lieto apmācīti profesionāļi fumigācijai.

([1]) OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/8/EK (1998. gada 16. februāris) par biocīdo produktu laišanu tirgū (OV L 123, 24.4.1998., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/8/oj).
([3]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/2402 (2024. gada 12. septembris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 neatjaunina apstiprinājumu sulfurilfluorīda lietošanai 8. un 18. produkta veida biocīdos (OV L, 2024/2402, 13.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/2402/oj).

(6) Kultūras mantojumu var bojāt dažādi kaitīgie organismi, no kukaiņiem līdz mikroorganismiem. Dažas kukaiņu sugas, kas koksni izmanto par pārtikas avotu, var smagi kaitēt ēku koksnei, un tās ir jākontrolē. Mantojuma saglabāšanas prakses pamatā ir kaitējuma novēršana un oriģinālā materiāla saglabāšana, cik vien iespējams. Kokgrauži kukaiņi var smagi kaitēt vērtīgam ēku materiālam (piemēram, sijām, grīdas dēļiem, paneļu segumam) un aprīkojumam (piemēram, iebūvētiem skapjiem, baznīcas altāriem). Ja konstrukcijas koksne tiek nepieļaujami vājināta, nopietni kukaiņu uzbrukumi var radīt sekas arī struktūrai. Ja būves attiecīgi neapstrādā, tās var tikt neglābjami sabojātas, tādējādi nopietni apdraudot kultūras mantojumu.

(7) Saskaņā ar Itālijas sniegto informāciju "Vikane" izmantošana šķiet vienīgais iedarbīgais kaitīgo organismu kontroles paņēmiens, kuru bez kaitējuma var izmantot lielizmēra nepārvietojamiem kultūras mantojuma objektiem ar koka daļām. Nopietnas vai plaši izplatītas tādu kukaiņu invāzijas, kas var iekļūt dziļi koksnē, var būt grūti apstrādāt, izmantojot citas metodes, kam salīdzinājumā ar sulfurilfluorīdu ir mazāka vai lokalizēta iekļuve koksnē. Ātrās iedarbības dēļ sulfurilfluorīds ir labāk piemērots arī ļoti aktīvu uzliesmojumu apkarošanai tur, kur pastāvīgas invāzijas, pat ja tās ir īslaicīgas, spēj izraisīt strukturālus bojājumus.

(8) Kā Itālija norādījusi pieteikumā, tāda veida koku saturošu ēku lielā izmēra dēļ *in situ* saražota slāpekļa izmantošana apstrādei nešķiet piemērota, jo vajadzīgās koncentrācijas nav iespējams uzturēt tik ilgi, lai apstrāde būtu iedarbīga.

(9) Itālija apgalvo, ka ir pieejami tādi citi kaitīgo organismu kontroles paņēmieni kā karstumapstrāde, aukstumapstrāde, apstrāde ar siltu gaisu kontrolēta mitruma apstākļos. Tomēr saskaņā ar pieteikumā sniegto informāciju visiem šiem paņēmieniem ir ierobežojumi, proti, tie bojājumi, kas noteiktiem materiāliem var rasties apstrādē.

(10) Kā Itālija norādījusi pieteikumos, citām biocīdu aktīvajām vielām, ko varētu izmantot kaitīgo organismu kontrolei (etilēnoksīdam, ciānūdeņradim vai fosfīnam), ir lielāka bīstamība nekā sulfurilfluorīdam. Turklāt minētās vielas var reaģēt ar kultūras mantojuma objektu materiāliem, izraisot neatgriezeniskas izmaiņas, un dažas vielas lietošanai 8. produkta veida biocīdos pat nav apstiprinātas.

(11) Komisija ir informēta par to, ka biocīda "Vikane" sastāvā esošās aktīvās vielas ražotājs, kas ir iepriekšējais biocīda atļaujas turētājs, ir paudis nodomu iesniegt jaunu pieteikumu, kurā lūgs sulfurilfluorīdu apstiprināt lietošanai 8. produkta veida biocīdos. Ja apstiprinājums tiktu piešķirts, dalībvalstis sulfurilfluorīdu saturošus līdzekļus 8. produkta veida biocīdos turpmāk varētu atļaut bez vajadzības piešķirt atkāpi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 55. panta 3. punktu. Tomēr šāda pieteikuma novērtēšanai un pēc tam līdzekļa atļauju saņemšanai ir vajadzīgs laiks.

(12) Itālijas iesniegtajā pieteikumā ietvertā informācija un pamatojums liecina, ka biocīda "Vikane" lietošana ir kultūras mantojuma aizsardzības vajadzībām būtiski nepieciešama un ka kultūras mantojuma priekšmetu apstrādei, jo īpaši koka daļas saturošu nepārvietojamu priekšmetu apstrādei, Itālijā nav piemērotu alternatīvu, jo visiem pašlaik pieejamajiem alternatīvajiem paņēmieniem vai nu ir trūkumi, kas izriet no tā, ka visi materiāli tādai apstrādei nav piemēroti, vai paņēmieni nav īstenojami.

(13) Pamatojoties uz Itālijas sniegto informāciju un pamatojumu, ir vietā secināt, ka biocīds "Vikane" Itālijas kultūras mantojuma aizsardzības vajadzībām ir būtiski nepieciešams un ka minētajā dalībvalstī pašlaik nav pieejamas piemērotas alternatīvas. Tāpēc būtu jāatļauj, ka Itālija piešķir atļauju biocīdam "Vikane" kultūras mantojuma aizsardzībai, konkrētāk, lai aizsargātu lielizmēra, nepārvietojamus kultūras mantojuma objektus ar koka daļām.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lielmēroga nepārvietojamu kultūras mantojuma objektu ar koka daļām aizsardzībai Itālija var līdz 2031. gada 30. septembrim atļaut 8. produkta veida biocīdu "Vikane".

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2026. gada 25. septembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Olivér VÁRHELYI